EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2019.8.13.
COM(2019) 368 final

A BIZOTTSÁG JELENTÉSE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK ÉS A TANÁCSNAK

a közösségi üres álláshelyekre vonatkozó negyedéves statisztikai adatokról szóló 453/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet végrehajtásáról

1. BEVEZETÉS

1.1. Háttér-információk

Az üres álláshelyekre vonatkozó statisztika az egy adott időpontban betöltetlen álláshelyek számáról nyújt tájékoztatást. A munkaerő-kereslet azon részére vonatkozik, melyet a munkaerő-kínálat nem elégít ki, és így kulcsfontosságú információkkal szolgál arról, hogy mekkora és milyen szerkezetű a munkaerő-piaci kereslet és kínálat közötti összhang hiánya.

Az üres álláshelyekre vonatkozó negyedéves statisztika előállításának és értékelésének keretét a közösségi üres álláshelyekre vonatkozó negyedéves statisztikai adatokról szóló, 2008. április 23-i 453/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet[1] állapítja meg.

Az üres álláshelyekre vonatkozó statisztikai adatokról szóló rendelet 10. cikke előírja, hogy a Bizottságnak 2010. június 24-ig, majd azt követően háromévente jelentést kell benyújtania az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a rendelet végrehajtásáról. A jelentés célja a) a tagállamok által rendelkezésre bocsátott statisztikák és b) az európai összesítések minőségének értékelése, valamint a tökéletesítésre szoruló területek azonosítása.

Ez a Bizottság negyedik jelentése a Parlamentnek és a Tanácsnak[2]. Alapját a negyedéves időközönkénti adatszolgáltatás eddigi tapasztalatai, valamint a tagállamok által az éves minőségi jelentéseikben benyújtott dokumentumok képezik. A korábbi jelentésekben visszamenőleges adatsorok kerültek elemzésre, ennek a jelentésnek pedig az azóta beérkezett, üres álláshelyekre vonatkozó statisztika minősége áll a középpontjában. A Bizottságnak a 2016 első és 2018 negyedik negyedéve közötti referencia-negyedévekben továbbított, üres álláshelyekre vonatkozó statisztikai adatokat vizsgálja.

A 2. szakasz az üres álláshelyekre vonatkozó statisztikai adatokról szóló rendelet végrehajtása terén az utóbbi három évben elért eredményeket ismerteti, míg a 3. szakasz az üres álláshelyekre vonatkozó statisztika minőségét értékeli. Végezetül a 4. szakasz a levont következtetéseket tartalmazza, és javaslatot tesz arra vonatkozóan, hogy a felhasználói igényeknek miként lehet a jövőben még jobban megfelelni.

1.2. Jogi keret

Az üres álláshelyekre vonatkozó statisztikai adatokról szóló rendelettel létrehozott általános keret kiegészítésére a Bizottság két végrehajtási rendeletet fogadott el:

– az 1062/2008/EK bizottsági rendeletet,[3] amely meghatározza a 2014 első negyedévétől alkalmazandó szezonális kiigazítási eljárásokat, a tagállamok által a Bizottságnak továbbítandó éves minőségi jelentések szerkezetét és tartalmát, valamint az e jelentések továbbítására rendelkezésre álló határidőket;

– a 19/2009/EK bizottsági rendeletet,[4] amely meghatározza az „üres álláshely” fogalmát, rögzíti az adatküldésére vonatkozó határidőket, és kijelöli az első megküldendő adatállománnyal lefedett

[1] HL L 145., 2008.6.4., 234. o.

[2] Lásd az előző, 2016. július 8-i, COM (2016) 449 jelentést.

[3] A Bizottság 1062/2008/EK rendelete (2008. október 28.) a közösségi üres álláshelyekre vonatkozó negyedéves statisztikai adatokról szóló 453/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szezonális kiigazítási eljárások és minőségi jelentések vonatkozásában történő végrehajtásáról (HL L 285., 2008.10.29., 3. o.).

[4] A Bizottság 19/2009/EK rendelete (2009. január 13.) a közösségi üres álláshelyekre vonatkozó negyedéves statisztikai adatokról szóló 453/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet üres

időszakokat. E jogi aktus melléklete tartalmazza továbbá a megvalósíthatósági tanulmányokat végző országok felsorolását, valamint a tanulmányok által felölelt témaköröket.

A fenti jogszabályok szerint 2010 első negyedévétől kezdődően minden tagállamnak rendelkezésre kell bocsátania az üres álláshelyek és a betöltött állások számára vonatkozó idősorokat. Ezt legkésőbb a negyedév végét követő 70 napon belül (T+70) kell megtenniük. Azok a tagállamok továbbá, amelyek esetében az alkalmazotti összlétszám meghaladja az Európai Unió összesített alkalmazotti létszámának 3 %-át, kötelesek a negyedév végétől számított 45 napon belül (T+45) gyorsbecsléseket továbbítani.

A tagállamoknak az üres álláshelyek és a betöltött állások számát valamennyi üzleti egység, és az uniós gazdasági tevékenységek egységes ágazati osztályozási rendszerének (NACE Rev. 2) valamennyi nemzetgazdasági ága tekintetében rendelkezésre kell bocsátaniuk[5]. Ugyanakkor a kisvállalkozások (a meghatározás értelmében a 10 alkalmazottnál kevesebbet foglalkoztató egységek), valamint az uniós gazdasági tevékenységek egységes ágazati osztályozási rendszerének O–S[6] (elsősorban közigazgatási, egészségügyi és oktatási tevékenységeket magukban foglaló) nemzetgazdasági ágai tekintetében az üres álláshelyekre vonatkozó statisztikai adatokról szóló rendelet előírja, hogy azon tagállamoknak, amelyeknek nehézséget okoz az adatok rendelkezésre bocsátása, megvalósíthatósági tanulmányokat kell készíteniük.

Bár e megvalósíthatósági tanulmányok lehetővé tették néhány tagállam számára a gazdaság teljes lefedettségének elérését, négy tagállam (Dánia, Franciaország, Olaszország és Málta) esetében – amelyeknek az adatai nem vethetők össze teljes mértékben az EU többi országáéval – ez még nem történt meg. Franciaország és Olaszország vonatkozásában csak a 10 vagy több alkalmazottat foglalkoztató üzleti egységek szerepelnek a felmérésekben, míg a közintézményeket nem fedik le a közigazgatási, oktatási és humán-egészségügyi ágak (az uniós gazdasági tevékenységek egységes ágazati osztályozási rendszerének O, P és Q nemzetgazdasági ágai). Málta esetében a felmérések csak a 10 vagy több alkalmazottat foglalkoztató üzleti egységeket tartalmazzák. Dániában a lefedettség csak az iparon, az építőiparon és a szolgáltatásokon belüli egységekre terjed ki (az uniós gazdasági tevékenységek egységes ágazati osztályozási rendszerének B–N nemzetgazdasági ágai).

2. A LEGUTÓBBI JELENTÉS ÓTA BEKÖVETKEZETT FEJLEMÉNYEK

A legutóbbi, 2016-os jelentés elfogadása óta nem történtek jogszabályi változások.

Ami az előállítási folyamatot illeti – a következő bekezdésekben ismertetetteknek megfelelően –, számos pozitív fejlemény következett be az üres álláshelyekre vonatkozó statisztikai adatok előállítási láncán belül.

2.1. Az adatgyűjtésre vonatkozó statisztikai adat- és metaadatcsere-szabványok

álláshely meghatározása, az adatgyűjtésre vonatkozó referencia-időpontok, adattovábbítási jellemzők és megvalósíthatósági tanulmányok meghatározása tekintetében történő végrehajtásáról (HL L 9., 2009.1.14., 3. o.).

[5] Az Európai Parlament és a Tanács 1893/2006/EK rendelete (2006. december 20.) a gazdasági tevékenységek statisztikai osztályozása NACE Rev. 2. rendszerének létrehozásáról és a 3037/90/EGK tanácsi rendelet, valamint egyes meghatározott statisztikai területekre vonatkozó EK-rendeletek módosításáról (HL L 393., 2006.12.30., 1. o.).

[6] Ezek az alábbiakat foglalják magukban: közigazgatás, védelem, kötelező társadalombiztosítás (O nemzetgazdasági ág); oktatás (P nemzetgazdasági ág); humán-egészségügyi, szociális ellátás (Q nemzetgazdasági ág); művészet, szórakoztatás, szabadidő (R nemzetgazdasági ág); és egyéb szolgáltatás, többek között érdekképviselet, számítógép, személyi-, háztartási cikk javítása és egyéb személyi szolgáltatások (S nemzetgazdasági ág).

Valamennyi tagállam a statisztikai adat- és metaadatcsere-szabványok (SDMX)[7] adatstruktúrájának és nemzetközileg elfogadott kódlistáinak (elérhető online egy e célra kialakított nyilvántartásban[8]) felhasználásával továbbította az üres álláshelyekre vonatkozó statisztikát. Az Eurostat üres álláshelyekre vonatkozó statisztikát tartalmazó adatbázisában, valamint az üres álláshelyekre vonatkozó uniós statisztikai adatok Európai Központi Bank részére történő továbbítása során is ugyanezt a kódolást használták.

E szabványosítás megakadályozza a kétértelműségek és félreértések kialakulását a tagállamokkal, és egyszerűsíti az adatok ellenőrzésének folyamatát, ezáltal alkalmassá téve azt az automatizálásra. Ezt a következő bekezdésben ismertetett új, információtechnológiai ellenőrzésre szolgáló eszköz segítségével valósították meg.

2.2. Információtechnológiai ellenőrzés

Az üres álláshelyekre vonatkozó statisztika szerkezetének és kódolásának ellenőrzésére bevezettek egy új IT-eszközt (STRUVAL) az előállítási folyamat egyszerűsítése, valamint a helytelen kódolásból fakadó hibák kockázatának csökkentése céljából. Amikor a továbbított fájl nem áll összhangban az érvényben lévő statisztikai adat- és metaadatcsere-szabványokkal, az automatikusan elutasításra kerül, a tagállamok pedig értesítést kapnak a művelet sikerességéről/sikertelenségéről. Az információtechnológiai ellenőrző jelentéshez egy webes szolgáltatás segítségével férhetnek hozzá.

2.3. Statisztikai ellenőrzés

Az Eurostat minden negyedéves adatszolgáltatásnál elfogadhatósági ellenőrzést végez, aminek keretében összehasonlítja az adatok időbeli alakulását, valamint összeveti azokat az uniós gazdasági tevékenységek egységes ágazati osztályozási rendszerén belül végzett gazdasági tevékenységekkel. Ha az egyes negyedévek között jelentős változások következnek be a betöltött állások vagy az üres álláshelyek száma tekintetében, az Eurostat felkéri a tagállamokat az adatok megerősítésére vagy egy helyesbített adatfájl továbbítására. Az elmúlt pár évben végzett elfogadhatósági ellenőrzések során nem derült fény komolyabb problémákra. Mindazonáltal bizonyos országok esetében apróbb következetlenségeket észleltek az uniós gazdasági tevékenységek egységes ágazati osztályozási rendszerének egyéni és összesített nemzetgazdasági ágai esetében. Ezeket javították.

Ami az adatok ingadozását illeti, Finnország eredményei kissé az átlag fölött voltak. Finnország utánajár majd, hogy az adatokban megfigyelhető ingadozás csökkenthető-e a mintaméret növelése vagy az alkalmazott módszertan tökéletesítése révén.

Málta azáltal javított nemzeti módszertanán, hogy csak a referencia-időpontban elérhető üres álláshelyek számát méri („állományadatok”), biztosítva ezzel, hogy az e dátum előtt betöltött üresedések ne kerüljenek rögzítésre.

Az Eurostat által végzett ellenőrzés keretében jelentős kiigazításokat észleltek a Franciaország által szolgáltatott adatokban 2018 negyedik negyedévétől 2015 negyedik negyedévéig visszamenőleg. Franciaország kifejtette, hogy ezek az Acemo felmérés (Acemo: „Activité et conditions d’emploi de la main-d’oeuvre”) lefedettségének bővítése miatt következtek be, ami szintbeli eltolódást okozott mind a betöltött állások, mind az üres álláshelyek tekintetében, míg az üres álláshelyek aránya jórészt változatlan maradt.

2.4. A jelzések kezelése

[7] http://sdmx.org/ (csak angol nyelven hozzáférhető)
[8] https://webgate.ec.europa.eu/sdmxregistry/ (csak angol nyelven hozzáférhető)

Az Eurostat új előírásokat vezetett be továbbá az olyan jelzések feldolgozása tekintetében, amelyek különleges eseményeket – például az adatsorokban megfigyelhető töréseket – jelölnek, és meghatározzák az adatok bizalmas státuszát. Ennek eredményeképp az üres álláshelyekre vonatkozó statisztika jelzése immár harmonizált az Unió egészében, valamint a nemzeti számadatok és az európai összesítések között.

2.5. Szezonális kiigazítás

Az 1062/2008/EK bizottsági rendelet 1. cikkének értelmében az uniós országok emellett kötelesek szezonálisan kiigazított adatokat továbbítani. Kötelező az üres álláshelyekre és betöltött állásokra vonatkozó, szezonálisan kiigazított adatokat szolgáltatni legalább az uniós gazdasági tevékenységek egységes ágazati osztályozási rendszerének B–E, F, G–I, J, K, L, M–N, O–Q, R–S egyéni/összesített nemzetgazdasági ágai esetében. Az üres álláshelyekkel és betöltött állásokkal kapcsolatban továbbított, szezonálisan kiigazított adatokat az Eurostat az üres álláshelyek szezonálisan kiigazított arányának minden ország esetében egy arányszámként való kiszámítására használja.

2016 decemberében az Eurostat – az egyes tagállamokkal kapcsolatos már meglévő szezonálisan kiigazított adatok mellett – megkezdte a szezonálisan kiigazított adatok közzétételét az Európai Unió és az euróövezet vonatkozásában. E számadatok az uniós gazdasági tevékenységek egységes ágazati osztályozási rendszerének következő összesített nemzetgazdasági ágai esetében kerülnek közzétételre: B–S, B–N, B–F és G–N.

A betöltött állások és az üres álláshelyek számát az EU és az euróövezet szintjén először a tagállamok körében összesítik, majd szezonálisan kiigazítják azokat (közvetlen szezonális kiigazítás).

Az Eurostat fokozni kezdte a szezonálisan kiigazított adatok láthatóságát azáltal, hogy a szezonálisan nem kiigazított adatok mellett az európai összesítéseket is közzéteszi az üres álláshelyekre vonatkozó statisztikai adatokról szóló, Statistics Explained című cikkben.

3. ADATMINŐSÉG

Ez a rész vizsgálja az üres álláshelyekre vonatkozó európai statisztika valamennyi minőségi dimenzióját: tárgyszerűség, precizitás, időbeliség, pontosság, koherencia és összehasonlíthatóság.

3.1. Tárgyszerűség

Az üres álláshelyekre vonatkozó statisztikai adatok gyűjtése igen releváns, hiszen a kielégítetlen munkaerő-kereslet kizárólag e statisztikával mérhető. Az üres álláshelyekre vonatkozó negyedéves adatokat a Bizottság (a Foglalkoztatás, a Szociális Ügyek és a Társadalmi Befogadás Főigazgatósága és a Gazdasági és Pénzügyi Főigazgatóság) és az Európai Központi Bank is felhasználja, hogy nyomon tudja követni a gazdasági ciklus és a munkaerőpiac rövid távú fejleményeit. Az üres álláshelyek aránya egyike az európai gazdasági főmutatóknak (PEEI)[9], amelyek elsődleges információforrásként szolgálnak az EU-n és az euróövezeten belüli, valamint az egyes uniós országokbeli rövid távú ciklikus gazdasági változások elemzéséhez és nyomon követéséhez.

[9] A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak az euróövezet statisztikáiról „Az euróövezet statisztikáira és mutatóira vonatkozó jobb módszerek felé”, COM(2002) 661.

Az üres álláshelyekre vonatkozó statisztikai adatokat emellett az Európa 2020: Az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés stratégiája[10] részeként végzett mutatóalapú strukturális elemzésekhez is felhasználják. Az üres álláshelyek arányát magában foglalja a munkaerőpiac olyan főbb kiválasztott mutatóit felölelő foglalkoztatási teljesítményfigyelő is, amelyek a Bizottság együttes foglalkoztatási jelentésének összefüggésében kerülnek nyomon követésre.

Az üres álláshelyekre vonatkozó statisztika ugyanakkor jóval nagyobb relevanciával bírna, ha megszűnnének a hézagok, amelyek az uniós gazdasági tevékenységek egységes ágazati osztályozási rendszerének O–S nemzetgazdasági ágai és a kisvállalkozások tekintetében a lefedettséget jelenleg jellemzik.

3.2. Precizitás

A precizitás jelzésére a tagállamok – figyelembe véve nemzeti mintavételi terveik jellemzőit – kiszámítják az üres álláshelyek (szezonálisan nem kiigazított) számának relatív szórását. A relatív szórás a becsült mennyiség százalékában mutatja meg a standard hibát, és mérhetővé teszi az üres álláshelyek becsült számának szóródását. A 2017-es referenciaévre vonatkozó minőségi jelentések szerint Ciprus és Görögország kivételével minden tagállamban 15 % alatti volt az üres álláshelyek teljes számára vonatkozó relatív szórás [11].

A mintaméret és a válaszadási arány jelentősen befolyásolja a becslések precizitását. A minőségi jelentések alapján a mintaméret a hozzávetőleg 2 324 vállalatot tartalmazó máltai, a 3 200 vállalatból álló ciprusi, a 7 451 vállalatot számláló görögországi, valamint a hozzávetőleg 85 000-es németországi[12] és a 100 000-es lengyelországi minta között mozgott.

A válaszadási arány Németországban[13] (a negyedik negyedévben végzett postai felmérés esetében) 14 % körül alakult, Görögországban 55 % és 62 % között volt (az adott negyedévtől függően), Cipruson elérte vagy meghaladta a 85 %-ot, Romániában pedig 99 %-os volt.

Ami a kiigazításokat illeti, a helyzet eltér az üres álláshelyek arányának két alkalommal történő közzététele – vagyis a gyors- és a végleges becslések – esetében. Az Eurobase-en a T+50. napon közzétett gyorsbecslések a T+78. napon kiigazíthatók, amikor a végleges becsléseket tartalmazó sajtóközlemény kiadásra került. Noha a gyorsbecslések adatai nem fedték le az összes tagállamot, az euróövezeti és az uniós összesítések esetében a kiigazítások nem haladták meg a 0,1 százalékpontot.

A T+78. napon közzétett végleges becslések esetében a kiigazítások az üres álláshelyekre vonatkozó statisztikai adatok adott negyedévben való első és második továbbításának összehasonlítása révén mérhetők. Az euróövezet és az EU tekintetében az üres álláshelyek arányával kapcsolatos kiigazítások sosem haladták meg a 0,1 százalékpontot a jelentés referencia-időszakában.

---

[10] A Bizottság közleménye – EURÓPA 2020 – Az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés stratégiája, COM(2010) 2020.

[11] Lásd az üres álláshelyekre vonatkozó statisztika metaadatait: http://ec.europa.eu/eurostat/cache/metadata/en/jvs_esms.htm

[12] Ez megfelel valamennyi olyan negyedéves mintaméretnek, amikor teljes, postai úton zajló felmérést végeznek. A fennmaradó három negyedév felmérése a postai felmérést kitöltő összes válaszadó utánkövetése segítségével zajlik.

[13] Az üres álláshelyekre vonatkozó felmérés kitöltése nem kötelező Németországban, ami megmagyarázza az év minden negyedik negyedévében elvégzett postai felmérésre adott válaszok alacsony arányát. Az e felmérésből származó eredmények adminisztratív adatok segítségével, általános regressziós becsléssel (Generalised REGression estimation, GREG) kerülnek újrasúlyozásra a válaszadás hiányából fakadó torzulások kijavítása érdekében.

3.3. Időbeliség és pontosság

Az időbeliség tekintetében az üres álláshelyekre vonatkozó statisztikai adatok szolgáltatása lényegében kielégítő volt mind a gyorsbecslések, mind a végső közzététel esetében. Bár néhány ország vonatkozásában kisebb késéseket jegyeztek fel, nem voltak olyan szerkezeti szempontból késedelmes benyújtások, amelyek akadályozták volna az üres álláshelyekre vonatkozó statisztikai adatok időben történő közzétételét. A tagállamokat rendszeres időközönként emlékeztették a kötelező határidők teljesítésének fontosságára a PEEI-adatok – közöttük az üres álláshelyekre vonatkozó statisztika – szolgáltatása tekintetében.

3.4. Koherencia és összehasonlíthatóság

Az üres álláshelyekre vonatkozó adatok mérésének koherenciája nem ellenőrizhető közvetlenül, mivel nem áll rendelkezésre más olyan európai szinten használt harmonizált forrás, amely a kielégítetlen munkaerő-piaci keresletet méri. Jóllehet több ország esetében az állami foglalkoztatási szolgálatoknál bejelentett üres álláshelyekkel számolnak, az üres álláshelyekre vonatkozó statisztika koherenciájának ezen adatok felhasználásával történő ellenőrzése problematikus. Ennek az az oka, hogy lefedettségük messze elmarad a kívánatostól és/vagy duplán számolják azokat, ha az adminisztratív nyilvántartást nem teszik naprakésszé a betöltött üresedések számon tartása érdekében. Emellett az adminisztratív forrásokból származó, üres álláshelyekre vonatkozó statisztika nemzeti szintű fogalommeghatározásokon alapul, amelyek országonként változnak.

A betöltött állások száma – az üres álláshelyek arányának nevezőjét alkotó egyik változó – összehasonlítható egyéb forrásokból származó információkkal, elsősorban a munkavállalók munkaerő-felmérésben jelentett létszámával. Az összehasonlításoknak és az azokat követő, különbségekre irányuló értékeléseknek ugyanakkor számításba kell venniük a források közötti fogalmi, valamint a felmérés jellegéből adódó különbségeket.

A foglalkoztatottak munkaerő-felmérésben jegyzett létszáma és a betöltött állásoknak az egész gazdaságot felölelő, üres álláshelyekre vonatkozó statisztikában jegyzett száma közötti eltérés általában nagyjából a –20 % és +20 % közötti sávban ingadozik. Luxemburg, Bulgária, Görögország, Portugália, Magyarország és Románia kivételt képeznek ez alól.

Magyarország üres álláshelyekre vonatkozó statisztikái nem fedik le az öt alkalmazottnál kevesebbet foglalkoztató vállalkozásokat, hanem azok az 5–9 alkalmazottakat foglalkoztató vállalkozásoktól összegyűjtött adatok alapján kerülnek beszámításra; ez magyarázhatja a feljegyzett eltérést.

A Luxemburg esetében mért negatív eltérés a határokon átnyúló munkavégzés magas arányával magyarázható, amely komoly eltéréseket okoz a munkaerőpiacnak a munkaerő-felmérésben használatos hazai szemléletű, illetve az üres álláshelyekre vonatkozó statisztikához alkalmazott nemzeti szintű fogalma között; a munkaerő-felmérés csak a rezidens háztartásokat, míg az üres álláshelyekre vonatkozó statisztika a rezidens vállalatokat is felméri, beleértve azok külföldi illetőségű (vagyis határ menti ingázó) munkavállalóit.

Bulgária minőségi jelentésében az állt, hogy a munkavállalók munkaerő-felmérésben használt fogalommeghatározása tágabb, mint az üres álláshelyekre vonatkozó statisztikában alkalmazott definíció, és magában foglalja a polgári jogi (egy bizonyos elvégzendő munkáról kötött szerződés), és a kezelési és ellenőrzési szerződések keretében dolgozókat, valamint a bárminemű szerződés nélkül foglalkoztatottakat is. Az üres álláshelyekre vonatkozó statisztika emellett nem foglalja magában a katonai személyzetet.

Minőségi jelentésében Románia kifejtette, hogy a munkaerő-felmérés és az üres álláshelyekre vonatkozó statisztika között a betöltött állások száma tekintetében megfigyelhető eltérések azt tükrözik, hogy az üres álláshelyekre vonatkozó statisztikákkal kapcsolatos módszerekkel összegyűjtött, betöltött állások száma nem tartalmazta a következőket:

- azon személyek, akiknek munkaszerződését egy adott időszakra felfüggesztették (például a szülési, gyermekgondozási, beteg- vagy fizetés nélküli szabadságon lévők, illetve az egyéb okokból kifolyólag távollévők);
- olyan álláshelyek, amelyeket bár ideiglenesen felfüggesztettek, megüresedhetnek és bizonyos ideig betölthetik azokat;
- a fegyveres erőkhöz vagy az informális szektorhoz tartozó álláshelyek.

Portugália és Görögország általános magyarázatot nyújtott, és a két forrás közötti módszertani és fogalommeghatározásbeli különbségeket hangsúlyozta.

Az Eurostat fent felsorolt országok nemzeti hatóságaival közösen nyomon követi majd a munkaerő-felmérések által jegyzett munkavállalók, valamint az üres álláshelyekre vonatkozó statisztika által rögzített betöltött állások száma közötti eltéréseket.

Fontos, hogy a munkaerő-kölcsönzők bérlistájában szereplő üresedések és álláshelyek is lefedésre kerüljenek, és hozzárendeljék azokat az uniós gazdasági tevékenységek egységes ágazati osztályozási rendszerének N nemzetgazdasági ágához.

Végezetül: az összehasonlíthatóság kapcsán valamennyi tagállam számára az jelenti a legnagyobb kihívást, hogy a teljes gazdaságot lefedje az üres álláshelyekre vonatkozó felméréseiben, vagyis hogy azok a kisvállalkozásokat és az uniós gazdasági tevékenységek egységes ágazati osztályozási rendszerének O–S nemzetgazdasági ágait is magukban foglalják. E célkitűzést – a fenti 2.2. és 2.3. szakaszokban említetteknek megfelelően – négy tagállam továbbra sem teljesítette.

3.5. Hozzáférhetőség és egyértelműség

Az üres álláshelyekre vonatkozó statisztikákat az Eurostat a szokásos terjesztési csatornákon, nevezetesen online adatbázisok révén és az Eurostat honlapjának „Statistics Explained” oldalain teszi közzé[14]. A honlap aktuális információkkal szolgál az üres álláshelyek arányáról mind az európai összesítések, mind az egyes tagállamok tekintetében, beleértve a fejleményeket szemléltető diagramokat is.

A felhasználók számára az adatok közzétételének támogatása érdekében szolgáltatott metaadatokat a tagállamok által rendelkezésre bocsátott éves minőségi jelentések felhasználásával tették naprakésszé.

4. KÖVETKEZTETÉSEK

Az elmúlt három évben jelentős előrelépés volt tapasztalható az üres álláshelyekre vonatkozó európai statisztika ellenőrzésének és közzétételének tökéletesítése terén. Az Eurostat emellett megkezdte az európai összesítések szezonálisan kiigazított adatainak közrebocsátását, amelyeket a „Statistics Explained” című cikk ismertet.

[14] Lásd az Eurostat honlapján található cikkeket: http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Job_vacancy_statistics és http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Job_vacancy_and_unemployment_rates_-_Beveridge_curve (csak angol nyelven hozzáférhető).

Az IT-programok teljes átalakítása lehetővé tette, hogy azok összhangba kerüljenek a statisztikai adat- és metaadatcsere-szabványokkal az előállítási lánc információtechnológiai és statisztikai megbízhatóságának növelése, valamint a bizalmas adatok jelzéseinek megfelelőbb kezelése érdekében. Az üres álláshelyekre vonatkozó statisztika ellenőrzésének előnyére váltak a részletesebb ellenőrzési jelentések, amelyek megfelelőbben kiemelik a két egymást követő adatszolgáltatás közötti jelentős kiigazításokat.

Az üres álláshelyekre vonatkozó statisztikai adatokat határidőn belül rendelkezésre bocsátották, és az európai összesítések közzététele is a terveknek megfelelően alakult. A közzétett európai összesítéseket – mind a gyorsbecslések, mind a végleges becslések esetében – csak kismértékben kellett kiigazítani.

A tagállamok minőségi jelentései az European Statistical System Metadata Handler elnevezésű informatikai alkalmazás legfrissebb verziója segítségével kerültek feldolgozásra és azokat hozzáférhetővé tették valamennyi felhasználó számára.

Mindazonáltal az, hogy az üres álláshelyekre vonatkozó statisztikai adatokat nem használják fel szélesebb körben, továbbra is elsősorban a teljes lefedettség hiányával magyarázható. Alapvető fontossággal bír, hogy valamennyi tagállam teljes mértékben lefedje a közszektort (Dánia, Franciaország és Olaszország esetében) és a kisvállalkozásokat (Franciaország, Olaszország és Málta esetében). A megfelelőbb lefedettség ezenkívül azt is lehetővé tenné, hogy – az üres álláshelyek aránya mellett – közzétegyék az üres álláshelyek számát az európai összesítések számára. Az Eurostat az érintett országokkal szoros együttműködésben tervezi megoldani ezt a kérdést a vállalkozásoktól gyűjtött munkaerőpiaci statisztikákra vonatkozó uniós jogszabályok következő felülvizsgálata keretében.

A Bizottság továbbra is rendszeres időközönként nyomon követi a szabályszerűséget és az adatok minőségét a szolgáltatott adatok és az egyéb nemzeti dokumentációk – közöttük minőségi jelentések – felhasználásával, és mindezt az illetékes nemzeti statisztikai hatóságokkal való szoros együttműködésben ellenőrzi.